

MOZAIK

MARTINA ŽAGAR JANEŠ

Stvarnost Gorskog kotara: 'Ljepšeg kraja nema, a djeca nam odlaze van'

Roditelji Martine Žagar Janeš (65) su kao mladi ljudi trbuhom za kruhom iz Gorskog kotara odselili u Francusku. No, ona je u djetinjstvu toliko voljela dolaziti k baki, teti i sestričnima u čabarski zaseok Kozji Vrh, da je nakon završene srednje škole odlučila preseliti k njima. Ubrzo je u Čabru dobila posao, upoznala budućeg supruga, udala se i rodila. I baš kao što je ona srce slomila svojoj majci kad je otišla iz Francuske, i njezino je srce patilo kad je njezina kći Vesna (42), ne mogavši pronaći posao, odselila u London.

Objavljeno prije 2 mjeseca | 05. 10. 2023.
Autor **Gordana Arh**

Martina Žagar Janeš (foto: Gordana Arh)

Otac naše sugovornice **Martine Žagar Janeš** iz Parga kod Čabra, svoj rodni goranski zaseok Gorači napustio je još prije Drugog svjetskog rata, a majka je trbuhom za kruhom iz svog Kozjeg Vrha otišla 1957. godine.

“Oboje su emigrirali u Francusku, u potrazi za boljim životom. U čabarskom je kraju život tada bio mukotrpan, planinska zemlja tvrda i škrt, u obiteljima je bilo puno djece. Posla do početka šezdesetih, kad je krenula industrijalizacija, nije bilo, a osobito ne za žene”, govori nam gospođa Martina.

No, kako nam je ispričala ova ljubazna umirovljenica, ona je više voljela malo goransko selo u kojem je živjela njezina rodbina, nego predgrađe francuskoga grada Sedana, gdje je živjela s roditeljima, sestrom i bratom. “Nakon svakih školskih praznika, moje misli su ostajale u Gorskom kotaru, i tako je bilo sve dok nisam završila srednju školu i napunila 18 godina. Tog ljeta rekla sam roditeljima da se ne vraćam u Francusku. Mama je bila potpuno slomljena, a otac je u rujnu došao po mene da me odgovori od moje odluke. No, nije uspio”, govori nam.

ŽIVOT POČINJE S 50!

Mi smo medij zajednice. Razbijamo predrasude o starenju i starosti – živimo. Pratimo teme zdravlja, zdravstvene, obiteljske i mirovinske politike, politike, kulture, zabave, znanosti i životnog stila. Želimo vas ohrabriti, povezati i inspirirati kako biste zdravije i aktivnije uživali u životu. Poštujemo različitosti, promoviramo toleranciju i potičemo argumentiranu raspravu. Naš moto je: Živite brzo, umrite stari. Jako stari.

EPP

Pokrijte Poderane Stolice Kau

Kompletan namještaj u nekoliko sekundi. Učinite to sami brzo i jednostavno... [Kupi](#)

Vrijeme procvata kraja

Bilo je to ljeto 1977. godine. Općina Čabar u to je vrijeme proživljavala svojevrsan procvat, dobro je poslovalo više tvornica, šumarija, ugostiteljski objekti. "Čim sam doselila, dobila sam posao, tada nije bilo ovakve nezaposlenosti kakva vlada danas. Radila sam u računovodstvo tadašnje, nadaleko cijenjene, tvornice namještaja Goranprdukt. Živjela sam kod tete, ali ne zadugo jer sam se već iduće godine udala za supruga Slavka pa smo živjeli u Čabru kod njegovih. Ubrzo nam se rodila i kći Vesna, a četiri godine kasnije dovršili smo i gradnju obiteljske kuća na Pargu kraj Čabra, u kojoj živim i danas. Nažalost, sama", povjerava nam gospođa Martina koja je udovica već 11 godina.

Kći je otišla već s 14 godina

Kći Vesna od kuće je otišla već s 14 godina jer se rano opredijelila da želi u avijaciju, a Čabar je imao samo opću gimnaziju. Morala je u đački dom u Zagreb. "Mnoga djeca iz ovog kraja već u srednju školu odlaze u Zagreb, Rijeku, Delnice, Karlovac. Koliko mi je bilo teško kad mi je Vesna, praktički još kao dijete, otišla, govori i činjenica da sam svako malo sjela u auto – a tada još nije bilo autoputa – i vozila po tri i pol sati u svakom smjeru, samo da je vidim, na jedan dan."

"To je bolno za svaku majku, oca, ali i bake i djedove ovog kraja. Strepila sam kako će se snaći, hoće li biti sretna, hoće li imati prijatelje, hoće li se normalno hraniti... sve me to brinulo. To je i velik financijski izdatak, treba plaćati dom, prijevoz kući, džeparac djetetu dati, ma što reći, znaju to još bolje oni s po dvoje, troje djece. Moja kći je jedinica, a nije bilo lako", objašnjava problematiku.

Povratak kući nakon studija

Kći joj je potom završila i Prometni fakultet, smjer Zračni promet, te se vratila kući gdje se i udala za dečka iz Gerova. "Zet Zoran je tu bio poslovođa na pilani, ali svima nam je bilo jasno da Vesna neće moći pronaći posao u struci. Slala je molbe, spremna otići bilo gdje po Hrvatskoj. Onda je dobila posao samo preko ljeta u zračnoj luci na Krku, a poslije joj se osmjehnula sreća pa se zaposlila u kompaniji AviaNet24 za koju je mogla raditi *online*. Tako su sedam lijepih godina ona i zet živjeli sa mnom u kući", ispričala je gospođa Martina.

Kada je postalo jasno da tvrtka prestaje s poslovanjem u našoj zemlji, Vesna je odlučila preduhitriti situaciju i prijavila se za posao u struci u Londonu, jer u Hrvatskoj u tom trenutku nije bilo otvorenih radnih mjesta. Sada je već odradila i specijalizaciju u SAD-u, imala je pregršt znanja i iskustva.

Gospođa Martina ne vjeruje da će se njena kći i zet vratiti živjeti u Gorski kotar (foto: obiteljski album)

"Nije dugo čekala i pozvala ju je tvrtka ExecuJet Aviation Group da dođe u Cambridge. Nije se nimalo dvoumila, otišla je najprije ona, ubrzo za njom i zet. Meni se opet slamalo srce, moja je kuća opet opustjela, ja potpuno sama. Nisam jedina sama u kraju, mnoga djeca

odu i ne vrate se više u ovaj kraj. Posla nema, sve se zatvara, banka, katastar, restorani, kafići, klubovi, toliko se toga zatvorilo. Djece nema ni za pola razreda, tužno je to, opustjet će nam kraj do kraja", otkriva.

Kći i zet proljetos su kupili stan

Sada je, kaže, sretna zbog kćeri i zeta, zadovoljni su u Velikoj Britaniji. Kći je otišla na bolju poziciju u operativnoj službi u kompaniji Flexjet, a zet radi u industriji pneumatskih strojeva i prezadovoljan je.

"Preko tjedna rade i iako svaki vikend negdje putuju, uspjeli su si uštedjeti za polog za stan te su proljetos dobili ključeve vlastitog stana u mjestu Farnborough, pedesetak kilometara od Londona. Napokon žive svoj san. Ja sam sama, ali sam sretna jer je njima dobro. Vole svoje poslove, plaće su im odlične, vole i tamošnji stil života. Ja sam lani bila dva tjedna kod njih, Vesna je došla zimus, a oboje su tu proveli ljetni godišnji odmor. Svaki dan se čujemo, pišemo si poruke, šaljemo fotografije. Evo, imam sto fotografija iz tamošnjeg dućana sa zavjesama, zajedno smo ih birale za njihov novi stan. Veselim se s njima", povjerava nam.

Sama kosi i cijepa drva

Upitamo je potom tko joj pomaže oko kuće, tko joj je nacijepao drva, boji li se starosti i bolesti, a sama je. "Za sada sve još mogu, ali sve mi je teže, da. Razmišljam o prodaji ove velike kuće i kupnji manje montažne, možda čak i negdje bliže moru. No, Vesna bi voljela imati ovdje neku poveznicu, nekretninu ako se jednog dana u mirovini požele vratiti, pa je ta odluka na čekanju. Ja iskreno sumnjam u njihov povratak", kaže nam.

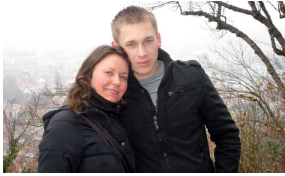
Martina Žagar Janeš (foto: Gordana Arh)

Sama, pokazuje nam, kosi veliku okućnicu, a sama je cijepala i drva, na cjepač. "Dobro je dok još mogu, a ako onemoćam, spremna sam otići u starački dom, neću opterećivati djecu. Znaite, prije je u ovom kraju bilo nešto najstrašnije ako bi netko roditelje dao u dom. I ja sam punih 10 godina njegovala gotovo nepokretnu svekrvu. A sad, kad su mnogima djeca zauvijek odselila, njihovi stari više nemaju drugog izlaza pa je odlazak u starački dom u Delnicama, Rijeci ili na Krku postao normalna stvar", ispričala je.

"Sve se promijenilo upravo zbog odlaska mladih, stare nam ubrzano ova lijepa goranska sela. Dovoljno je da po zaseocima uočite brojne trajno zatvorene kuće. A pogledajte i našu prirodu, nitko više ne kosi livade i pašnjake, šuma nam je došla skoro do kuća. To je nekad bilo nezamislivo", pokazuje nam na rastanku naša susretljiva i druželjubiva sugovornica Martina.

Ovaj prilog je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

PROČITAJTE I OVO

Kristina Tomac (34): 'Nitko iz mog društva nije se zaposlio u Gorskom kotaru'

Zorica Žagar (56) iz Gerova: 'Najsretnija sam kad starom čovjeku uljepšam dan'

'Pravo na pomoć u kući je spas za starije Gorane, ne moraju u starački dom'

VIŠE S WEBA

NI FRANCUSKA, NI PEČENJE, NI KOLAČI: Znete koje je hit blagdansko jelo u Hrvatskoj ove godine? Iznenadit će vas

Oglas

Top 10 jela s paprikama

ZA PROIZVODOM IZ HRVATSKE OTIMAJU SE DO NJEMAČKE: 'Najbolji izum ikada, ovo će pokupovati na tisuće ljudi'

Oglas

MISLAV KAROGLAN: Žao mi je što smo izgubili neke igrače!

VELIKA NOVOST U ZET-OVIM TRAMVAJIMA: 'Kad sam čula što su uveli, mislila sam da je šala. Ali ne...'

Oglas

Prsten je završio u usisavaču

OVAJ BOŽIĆ BI MOGAO BITI DRUGAČIJI OD SVIH DOSAD: Evo što će nas dočekati za samo par dana...

Oglas

Ravnatelj Lučke uprave Zadar o rezultatima i ambicioznim planovima

Vojnicima podižu dobnu granicu za odlazak iz službe na 50 godina kako bi stekli pravo na mirovinu

Sponsored by Midas

MOJE VRIJEME
ŽIVOT POČINJE S 50

[IMPRESUM I KONTAKT](#) [UVJETI KORIŠTENJA](#) [RSS](#)

 [Postavke privatnosti i kolačića](#)

Upravlja Google. Usklađeno s IAB-ovim TCF-om. ID CMP-a: 300

© 2014 - 2023 Moje Vrijeme®